

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku M. J.
przy uczestnictwie R. J., X. J., H. J., K. J., A. Ś., Y. J. i M. W.
o ustanowienie drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 maja 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania R. J. i Y. J.
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami wprowadzenia środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołali przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wskazali, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne i potrzeba wyjaśnienia czy stanowi naruszenie interesu społeczno-gospodarczego, o którym mowa w art. 145 § 3 k.c. oraz zasad

współżycia społecznego, o których mowa w art. 5 k.c. ustanowienie służebności drogi koniecznej na nieruchomości, której właścicielem są osoby obce, w sytuacji, gdy zgodnie z innym możliwym wariantem przeprowadzenia służebności drogi koniecznej, służebność ta może przebiegać przez nieruchomość, której współwłaścicielem jest osoba bliska.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedstawienie we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek sformułowania zagadnienia prawnego oraz przedstawienia odrębnej, pogłębionej argumentacji prawnej, wskazującej na istnienie powołanej przesłanki uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, Nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Wymaga to przytoczenia argumentów wskazujących na rozbieżne oceny prawne, lub możliwość takich ocen w kontekście przepisów prawnych, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Zagadnienie prawne powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Sformułowane przez skarżących zagadnienie prawne nie czyni zadość przytoczonym wymaganiom. Przedstawiona przez nich problematyka pozbawiona jest cech istotności i nowości. Uregulowanie art. 145 § 3 k.c. było już przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, które ukształtowały jego wykładnię (por. uchwałę z dnia 14 maja 2014 r., III CZP 14/14, OSNC 2015, Nr 1, poz. 8; postanowienia z dnia 11 marca 1970 r., III CRN 36/70, OSNC 1970 Nr 11, poz. 207; z dnia 2 kwietnia 2014 r., IV CSK 450/13, nie publ.; z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 74/14, OSNC 2015, nr 7-8, poz. 85). Sąd Najwyższy wskazywał, że w ramach rozważania wyboru jednego z możliwych przebiegów drogi koniecznej należy brać pod uwagę, jak najmniejsze obciążenie nieruchomości

obciążonej oraz obciążenie nieruchomości, których sprzedaż lub inna czynność prawna doprowadziła do konieczności ustanowienia drogi. W każdym przypadku wymagana jest ocena okoliczności konkretnej sprawy. Otwartość regulacji art. 145 k.c. i odwołanie się w nim do klauzul generalnych nie pozwala na ustanowienie jednolitego standardu ustanowienia służebności drogi koniecznej, zawsze zależy to od wielu okoliczności przedmiotowych i podmiotowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2018 r., III CSK 25/18, nie publ.).

Przedstawione przez skarżących wątpliwości, osadzone w realiach niniejszej sprawy i opierające się w istocie o wskazanie wariantu drogi koniecznej korzystnego dla skarżących, nie dają podstaw do uznania, że zachodzi konieczność dokonywania analizy wskazanych w skardze przepisów po raz kolejny.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw.

[aw]